

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Miljø- og Fødevareudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 21. maj 2021
Kontor: Formueretskontoret
Sagsbeh: Katrine Grith Vinten
Sagsnr.: 2021-0032/33-0054
Dok.: 1958444

Besvarelse af spørgsmål nr. 1314 (Alm. del) fra Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1314 (Alm. del), som Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg har stillet til justitsministeren den 26. april 2021. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra ikkemedlem af udvalget (MFU) Michael Aastrup Jensen (V).

Nick Hækkerup

/

Louise Black Mogensen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1314 (Alm. del) fra Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg:

”Ministeren bedes redegøre for, hvordan en borger, som af Miljø- og Fødevareklagnævnet er blevet pålagt at nedrive sit sommerhus, selvom det i god tro er opført på egen grund i fredskov med tilladelse fra den kommunale myndighed (Norddjurs/Sønderhald kommune), er stillet ift. forældelsesfristen i lovgivningen. Kan kommunen påberåbe sig forældelse af sit erstatningsansvar, når kommunen gav tilladelse til at opføre sommerhuset uden at overholde sin pligt til at høre Naturstyrelsen, da tilladelsen blev givet? Er der forskel på fristen for forældelse af statens krav på at rive sommerhuset ned og kommunens erstatningsansvar, som gør, at borgeren kommer til at betale prisen for kommunens fejl, og mener ministeren, at det er rimeligt?”

Svar:

Det bemærkes for god ordens skyld, at jeg ikke kender – og heller ikke har mulighed for at forholde mig til – den konkrete sag, der er nævnt i spørgsmålet.

Jeg kan dog generelt oplyse, at dansk rets almindelige regler om forældelse af fordringer er fastsat i forældelsesloven. Loven omfatter fordringer på penge eller andre ydelser og finder anvendelse i det omfang, der ikke er fastsat særlige regler om forældelse i anden lovgivning.

Loven bygger på det almindelige fordringsbegreb og omfatter derfor alle tilfælde, hvor en person har ret til at kræve en ydelse betalt, herunder krav på erstatning og godtgørelse uden for kontrakt fra en offentlig myndighed for tilsidesættelse af lovbestemte forpligtelser. En myndigheds adgang til f.eks. at meddele påbud er ikke i sig selv et krav på en ydelse og kan dermed ikke gøres til genstand for forældelse efter forældelsesloven. Derimod kan et krav mod borgeren, som myndigheden måtte få ved manglende efterkommelse af påbuddet, blive omfattet af forældelsesloven.

Det generelle formål med forældelsesreglerne er at tilskynde til, at fordringer afvikles eller bringes på det rene inden for rimelig tid. Herudover søger reglerne også at sikre en hensigtsmæssig afvikling af fordringer for at forhindre tvister om meget gamle mellemværender, da sådanne tvister ofte vil være præget af bevistvivel.

Den almindelige forældelsesfrist for fordringer er 3 år, medmindre andet følger af andre bestemmelser. Forældelsesfristen regnes som udgangspunkt fra det tidligste tidspunkt, hvor fordringshaveren kunne kræve at få fordringen opfyldt. For fordringer på erstatning eller godtgørelse for skade forvoldt uden for kontraktforhold regnes forældelsesfristen fra tidspunktet for skadens indtræden. Hvis den skadevoldende handling ikke umiddelbart resulterer i en konstaterbar skade, er det tidspunktet for skadens opståen, som er afgørende. Fristen løber i disse tilfælde fra det tidspunkt, hvor de følger, der kræves erstatning for, har vist sig på en sådan måde, at skadelidte havde mulighed for at rejse et erstatningskrav.

Et eksempel på, at skadelige følger af en myndighedsfejl først opstår senere end den skadegørende handling, findes i dommen U1983.1000H, hvor Vestre Landsret – hvilket senere blev tiltrådt af Højesteret – lagde til grund, at forældelsesfristen for et erstatningskrav mod en kommune som følge af en ugyldig tilladelse til at opføre en benzinstation først begyndte at løbe fra tilladelsen blev erklæret ulovlig af domstolene. Landsretten lagde til grund, at skaden først kunne konstateres på dette tidspunkt.

Var fordringshaveren ubekendt med de faktiske forhold, som fordringen kan støttes på, regnes forældelsesfristen først fra den dag, hvor fordringshaveren fik eller burde have fået kendskab hertil. Forældelse indtræder dog som udgangspunkt senest 10 år efter den skadevoldende handlingens ophør for fordringer på erstatning for skade forvoldt uden for kontraktforhold.

Forældelseslovens kapitel 5 indeholder desuden regler om afbrydelse af forældelsen. Forældelsesfristen kan f.eks. afbrydes ved, at fordringshaveren foretager visse retslige skridt mod skyldneren. Når forældelsen afbrydes, løber der en ny forældelsesfrist.

Efter min opfattelse er de skitserede regler udtryk for en rimelig afvejning af hensynet til skyldneren over for hensynet til fordringshaveren.